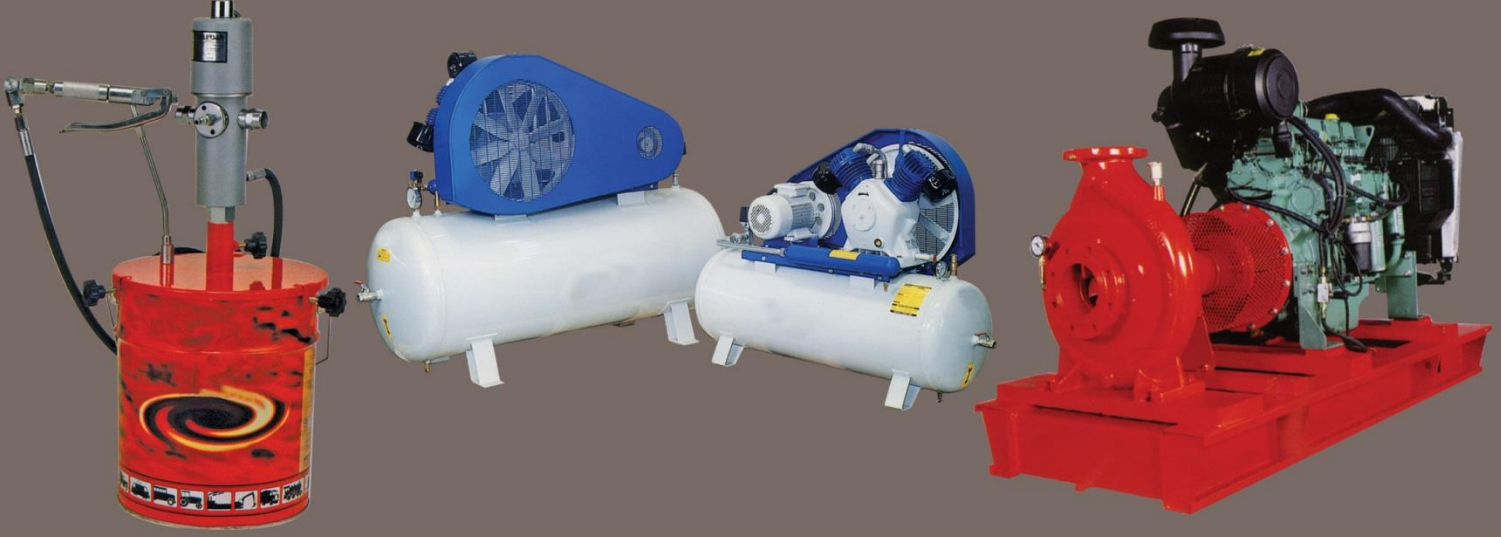

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

TÜRKİYE POMPA VE KOMPRESÖRLER SANAYİİ SEKTÖRÜ

●●● SEKTÖR RAPORLARI

İhracat Genel Müdürlüğü
Otomotiv, Makina, Elektrik ve Elektronik Ürünler Daire Başkanlığı

TÜRKİYE POMPA VE KOMPRESÖRLER SANAYİİ

SEKTÖRÜN TANIMI

Sıvı pompa imalat sektörü, çeşitli sıvıları farklı amaçlarla basmak için çeşitli alanlarda kullanılan muhtelif tip, model, tasarım ve büyüklükteki pompa ve aksamalarının üretimini kapsamaktadır.

1 Ocak 2008 tarihinden itibaren uygulanmaya başlanan “AB Aktiviteye Göre Ürünlerin İstatistiksel Sınıflandırılması Sistemi” ürün odaklı sınıflandırma esasına dayandığından üretim miktarlarının belirlenmesinde kullanılmaktadır. TÜİK tarafından yayınlanan üretim istatistiklerine ilişkin veriler bu sistem esas alınarak düzenlenmiştir.

Ticarete konu olan tüm ürünler için iki temel sınıflandırma sistemi kullanılmaktadır. Detaylı veriler için Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi (The Harmonized Commodity Description and Coding Systems) kısaca Armonize Sistem kullanılırken, sektörel değerlendirmeler için Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması (SITC Rev.3, Standart International Trade Classification) kullanılmaktadır. Pompa ve kompresörler, Standart Uluslararası Ticari Sınıflandırmaya (SITC) göre 742 ve 743. bölümlerde sınıflandırılmıştır. Pompa ve kompresörlerin “AB Aktiviteye Göre Ürünlerin İstatistiksel Sınıflandırılması Sistemi” (CPA:2009), SITC Rev.3 ve Armonize Sisteme göre sınıflandırılması aşağıda verilmektedir.

CPA No: 28.13.12 (Yakıt, yağlama, soğutma ve beton harcı için pompalar), 28.13.12 (Sıvılar için diğer ileri geri pozitif yer değiştirmeli (deplasmanlı) pompalar), 28.13.13 (Sıvılar için diğer dönel, pozitif yer değiştirmeli (deplasmanlı) pompalar), 28.13.14 (Diğer santrifüjlü pompalar, sıvılar için; diğer pompalar), 28.13.21 (Vakum pompaları), 28.13.23 (Kompresörler, soğutma ekipmanları için), 28.13.24 (Hava kompresörleri (çekilebilir olması için tekerlekli bir şasi üzerine monte edilmiş)), 28.13.26 (İleri geri yer değiştirmeli (deplasmanlı) kompresörler), 28.13.27 (Dönel yer değiştirmeli (deplasmanlı) kompresörler (tek veya çok şaftlı)), 28.13.28 (Diğer kompresörler), 28.13.31 (Pompa parçaları; sıvı elevatörlerinin parçaları), 28.13.32 (Hava veya vakum pompalarının parçaları; hava veya gaz kompresörlerinin parçaları, aspiratörlerin ve davlumbazların parçaları)

SITC No: 742 (Sıvı Pompalar), 743 (Kompresörler)

Armonize No: 8413 (Sıvı pompalar), 8414 (Kompresörler)

TÜRKİYE'DE ÜRETİM

Pompa-Kompresör Üretimi (Miktar: Adet)

CPA Kod	Ürünler	2010	2011	2012	2013	2014
28.13.11	Pompalar (yakıt, yağlama, soğutma ve beton harcı için)	8.581.753	11.241.019	7.361.206	6.737.835	7.896.236
28.13.12	Diğer ileri geri pozitif yer değiştirmeli (deplasmanlı) pompalar (sıvılar için)	c	c	c	c	28.636
28.13.13	Diğer dönel, pozitif yer değiştirmeli (deplasmanlı) pompalar (sıvılar için)	3.201	5.513	4.467	c	c
28.13.14	Diğer santrifüjlü pompalar, sıvılar için; diğer pompalar	322.335	499.569	558.153	658.605	684.169
28.13.21	Vakum pompaları	c	788.385	c	371.333	341.623
28.13.23	Kompresörler, soğutma ekipmanları için	c	c	c	917	c
28.13.24	Hava kompresörleri (çekilebilir olması için tekerlekli bir şasi üzerine monte edilmiş)	6.334	7.533	7.261	16.572	18.162
28.13.26	İleri geri yer değiştirmeli (deplasmanlı) kompresörler	6.178	6.100	8.926	18.248	27.691
28.13.27	Dönel yer değiştirmeli (deplasmanlı) kompresörler (tek veya çok şaftlı)	2.922	4.485	c	11.511	23.084
28.13.28	Diğer kompresörler	61.084	33.238	39.483	43.718	71.642
28.13.31	Pompa parçaları; sıvı elevatörlerinin parçaları
28.13.32	Hava veya vakum pompalarının parçaları; hava veya gaz kompresörlerinin parçaları, aspiratörlerin ve davlumbazların parçaları

c : 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanununun gizli verilerle ilgili maddesi uyarınca bilgiler verilmemiştir.

. : Uygulanamamıştır. (PRODTR Listesinde ölçü birimi Türk Lirası olan ürünlerin "Satış miktarı" verilememiştir.)

Kaynak: TÜİK (15.06.2016 tarihinde mevcut olan verilerle)

Ülkemizde ilk pompa üretimi çok az sayıda firma ile 1950'li yıllarda başlamıştır. 1965 yılından itibaren ülkemizde döküm teknolojisinin gelişmesine paralel olarak pompa imalatı da hızla gelişmeye başlamıştır. Sektördeki büyük işletmeler az olup, genellikle orta ve küçük işletmeler yer almaktadır. Türkiye çapında bölgelere göre en fazla işletme Marmara ve Ege Bölgesindedir. Daha sonra Orta Anadolu Bölgesi gelmektedir. İl bazında bakıldığında ise İstanbul, Konya ve İzmir en önemli şehirlerdir. Sektördeki firmalar Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği (POMSAD) çatısı altında toplanmışlardır. Bugün POMSAD'ın 44 üyesi bulunmaktadır. Sektörde bazı pompa tiplerinde ihtisaslaşmış firmalar olduğu gibi, ihracata yönelmiş, AR-GE çalışmalarına geçmiş kuruluşlar da bulunmaktadır. Dalgıç pompada üretim yapan genellikle büyük kuruluşlardır. Kapasite artışları, darboğaz giderme ve modernizasyonunun yanı sıra tevsî kapasiteler niteliğindedir.

Kompresör sektörüne baktığımızda ise, hava kompresörleri olarak endüstriyel tipte pistonlu ve vidalı kompresörler üretildiğini görmekteyiz. Hava kompresörleri konusunda az sayıda firma, Hollandalı ve Alman lisansör firmaların teknolojik desteğiyle üretimin yanısıra kendi tasarımları olan ürünler de üretmektedirler. Pistonlu ve vidalı tip kompresörlerin emek yoğun ürünler olması ülkemizi bu alanda avantajlı kılmaktadır. Bazı firmalarımız doğrudan lisansör firmalara satış yaparak kalite ve fiyat konusunda kendilerini kanıtlamışlardır.

Küçük ve orta ölçekli işletmeler sektörde ağırlıklı paya sahiptir. Ülkemizde pek çok küçük-orta büyüklükteki tesis "atölye tipi" üretimle imalat yapmaktadır. Üretim miktarları düşük olup, işgücü kalifiye değildir. Maliyetler düşük, fakat kalite de düşüktür. Giderek dışarıya açılan büyük/orta firmalarda ise üretim CNC (Bilgisayarlı Sayısal Kontrol) tezgahlara dayanmaktadır. Üretim hatları minimum stok/maksimum işçi verimi/sürekli kalite kontrole göre düzenlenmektedir. Kapasite/üretim miktarları giderek artmaktadır. Son yıllarda sektörde önemli gelişmeler olmuş, büyük firmalarda pompa üretimleri, AB ülkelerindeki teknolojiye paralel bir gelişme yaşamıştır. Yapılan yatırımlarda hedefler ihracatı öngörmüştür. Tesislerde CNC tezgahlar büyük çapta kullanılmaya başlamıştır. Ayrıca, mühendislik hizmetlerinin yoğun olduğu özel pompalar da üretilmektedir.

ISO 500 Listesinde Yer Alan Pompa Üreticisi Firmalar

2010 yılı 500 büyük firma sıra no	Firma Adı	Bağlı bulunduğu oda
144	Hema Endüstri A.Ş.	İstanbul
311	Baymak Makina San. Ve Tic. A.Ş	İstanbul
332	Samsun Makina San. A.Ş.	Samsun

Kaynak: İstanbul Sanayi Odası

Son yıllardaki en önemli gelişmelerden biri AR-GE çalışmalarının devlet desteği ile ulaştığı boyuttur. Birçok firma ürünlerini geliştirmek amacıyla AR-GE projeleri hazırlamış ve TÜBİTAK ve/veya TTGV desteği almıştır. Özellikle büyük ölçekli bazı firmalar ürün performanslarını yükseltmişler ve maliyetlerde önemli oranda tasarruf sağlamışlardır.

Enflasyon ve ekonomik kriz bu sektörde de daralmaya yol açmış, talepte dalgalanma, fiyatlarda istikrarsızlık yaşanmıştır. Kredi maliyetlerinin yüksekliği, maliyetlerde finansman giderlerini de arttırmıştır. Sektörün ihracata yönelmesi, pompa üretim miktarlarında artışa ve kapasitelerin büyümesine olanak sağlayacaktır.

CE işareti, Avrupa Birliği'nin, teknik mevzuat uyumu çerçevesinde hazırlanan Yeni Yaklaşım Direktifleri kapsamına giren ürünlerin bu direktiflere uygun olduğunu ve gerekli bütün uygunluk değerlendirme faaliyetlerinden geçtiğini gösteren bir Birlik işaretidir. CE işareti, ürünlerin amacına uygun kullanılması halinde insan can ve mal güvenliği, bitki ve hayvan varlığı ile çevreye zarar vermeyeceğini, diğer bir ifadeyle ürünün güvenli bir ürün olduğunu gösteren bir işarettir. CE işareti, Avrupa Birliği'nin uyulması mecburi olan mevzuatı kapsamında yer alan bir işaret olduğu için AB üyesi ülkelerde ve Türkiye'de piyasaya arz edilecek olan ürünlerin bu işareti taşıması zorunludur. (CE İşareti ile ilgili detaylı bilgi için bakınız: www.sanayi.gov.tr (AB Teknik Mevzuat Sistemine İlişkin Genel Bilgi, CE İşareti); www.ekonomi.gov.tr (AB Teknik Mevzuat Uyumu ve CE İşareti))

TÜRKİYE'NİN DIŞ TİCARETİ

İhracat

Sektörün toplam ihracatı (sıvı pompalar ve kompresörler) 2015 yılında, 2014 yılına göre %18 oranında azalmış ve 702,7 milyon dolara gerilemiştir.

Pompa-Kompresör İhracatımız (Değer: 1000 ABD \$)

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013	2014	2015
841311	Servis İstasyonları/Garajlarda Kullanılan Türde Yakıt/Yağ Dağıtım Pompaları	8.173	9.019	11.487	12.262	13.375
841319	Ölçü Tertibatlı Diğer Sıvı Pompaları	7.295	7.913	7.076	6.015	4.611
841320	Eİ Pompaları	3.269	2.979	3.358	3.775	2.870
841330	İçten Yanmalı Pistonlu Motorlar Yakıt, Yağ/Soğutma Pompaları	26.383	30.602	31.786	35.951	33.687
841340	Beton Pompaları	7.927	7.441	13.783	15.626	11.354
841350	Diğer Doğrusal Deplasmanlı Pompalar (Pozitif Hareketli)	72.619	96.323	88.540	96.671	75.306
841360	Diğer Döner Deplasmanlı Pompalar	34.330	32.759	37.567	47.635	37.522
841370	Diğer Santrifüjlü Pompalar	43.245	46.576	56.305	60.514	51.338
841381	Diğer Pompalar	44.837	45.519	51.164	62.794	46.256
841382	Sıvı Elevatörleri	1.187	689	1.552	793	1.996
841391	Pompaların Aksam-Parçaları	115.816	108.581	118.251	129.239	104.101
841392	Sıvı Elevatörlerine Ait Aksam; Parçalar	234	370	781	1.112	1.359
8414	Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Vantilatör, Aspiratör	353.053	342.982	370.975	392.346	318.896
	Toplam	718.368	731.750	792.624	864.734	702.670

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ülkelere Göre Pompa-Kompresör İhracatımız (Değer: 1000 ABD \$)

Ülkeler	2011	2012	2013	2014	2015	2015 Pay (%)
Almanya	182.222	164.874	173.146	181.052	138.814	19,8%
A.b.d.	34.648	46.820	46.763	44.988	43.803	6,2%
İngiltere	32.130	27.058	29.048	30.326	28.609	4,1%
İran	26.642	23.883	22.334	36.762	28.291	4,0%
Irak	35.358	46.143	47.775	38.749	26.356	3,8%
Türkmenistan	18.280	13.499	21.939	27.828	25.340	3,6%
Suudi arabistan	9.683	13.359	17.688	20.064	22.077	3,1%
İtalya	30.491	27.941	23.772	32.450	20.728	2,9%
Rusya federasyonu	33.693	35.204	43.163	40.588	19.609	2,8%
Azerbaycan	23.042	27.379	33.764	31.028	19.055	2,7%
Fransa	15.112	10.793	12.222	17.534	17.223	2,5%
Polonya	11.426	12.236	13.891	16.508	16.892	2,4%
Mısır	6.686	9.269	11.016	13.920	13.163	1,9%
Belçika	14.491	14.137	13.992	14.368	12.397	1,8%
Ege serbest bölge	8.808	14.233	11.288	10.944	12.306	1,8%
B.a.e.	4.470	5.071	7.307	10.482	10.726	1,5%
Cezayir	5.993	7.395	7.057	9.581	10.504	1,5%
Kazakistan	6.110	8.116	9.435	11.216	8.866	1,3%
Ürdün	3.119	3.622	3.695	4.744	8.602	1,2%
İspanya	6.211	6.635	7.440	8.861	8.401	1,2%
Romanya	27.768	13.046	7.630	22.291	8.285	1,2%
Güney afrika cum.	3.159	4.560	8.986	8.251	7.449	1,1%
Gürcistan	11.973	11.077	11.661	10.012	7.386	1,1%
Fas	3.626	4.724	3.651	5.262	6.181	0,9%
Bulgaristan	6.135	6.840	8.044	6.493	6.145	0,9%
İlk 25 Ülke	561.274	557.914	596.709	654.304	527.211	75,0%
Genel Toplam	718.368	731.750	792.624	864.734	702.670	100,0%

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

İthalat

Sektörün toplam ithalatı (sıvı pompalar ve kompresörler) 2015 yılında, 2014 yılına göre yaklaşık %9,6 oranında azalarak 1,86 milyar dolara gerilemiştir.

Pompa-Kompresör İthalatımız (Değer: 1000 ABD \$

GTİP	Ürünler	2011	2012	2013	2014	2015
841311	Servis İstasyonları/Garajlarda Kullanılan Türde Yakıt/Yağ Dağıtım Pompaları	8.056	5.040	5.534	5.901	8.184
841319	Ölçü Tertibatlı Diğer Sıvı Pompaları	5.897	6.959	3.098	5.564	4.779
841320	El Pompaları	8.989	12.283	15.579	14.964	13.154
841330	İçten Yanmalı Pistonlu Motorlar Yakıt, Yağ/Soğutma Pompaları	216.327	181.523	196.018	202.649	202.123
841340	Beton Pompaları	43.342	43.827	48.094	47.452	40.470
841350	Diğer Doğrusal Deplasmanlı Pompalar (Pozitif Hareketli)	58.270	75.929	164.428	85.141	91.668
841360	Diğer Döner Deplasmanlı Pompalar	66.910	73.753	93.459	75.301	75.507
841370	Diğer Santrifüjlü Pompalar	243.633	208.965	269.121	251.660	258.083
841381	Diğer Pompalar	92.545	55.866	52.235	67.701	49.701
841382	Sıvı Elevatörleri	1.064	937	753	1.969	668
841391	Pompaların Aksam-Parçaları	129.556	126.543	119.255	118.798	106.203
841392	Sıvı Elevatörlerine Ait Aksam; Parçalar	1.421	1.030	988	4.395	986
8414	Hava-Vakum Pompası, Hava/Gaz Kompresörü, Vantilatör, Aspiratör	1.162.388	1.095.167	1.261.214	1.165.614	999.182
	Toplam	2.038.397	1.887.820	2.229.776	2.047.109	1.850.709

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

Ülkelere Göre Pompa-Kompresör İthalatımız (Değer: 1000 ABD \$)

Ülkeler	2011	2012	2013	2014	2015	2015 Pay (%)
Çin	332.821	394.157	482.366	401.342	403.786	21,8%
Almanya	342.487	325.825	370.490	387.148	309.713	16,7%
İtalya	294.309	276.816	290.890	248.455	190.053	10,3%
Fransa	190.048	132.452	123.198	96.532	107.551	5,8%
Çek cumhuriyeti	42.098	59.575	100.452	117.455	93.786	5,1%
A.b.d.	82.664	78.211	80.726	99.264	88.679	4,8%
İngiltere	71.787	66.574	73.170	63.825	57.806	3,1%
Güney kore	71.685	52.630	75.168	56.912	56.934	3,1%
Slovakya	63.196	70.471	74.110	64.276	53.824	2,9%
Japonya	40.142	35.950	93.317	43.889	49.723	2,7%
Belçika	38.307	41.268	49.787	45.981	43.463	2,3%
Macaristan	24.962	18.712	20.416	23.621	38.810	2,1%
Hindistan	35.317	23.331	22.848	39.859	38.804	2,1%
İspanya	76.685	32.973	60.810	50.302	36.045	1,9%
Romanya	9.094	7.547	20.788	33.220	32.510	1,8%
Brezilya	43.614	45.269	40.938	27.583	25.478	1,4%
Avusturya	29.726	32.373	28.007	29.723	25.164	1,4%
Polonya	10.094	14.137	19.878	21.993	22.472	1,2%
Portekiz	8.306	9.076	12.273	16.873	19.460	1,1%
Hollanda	20.744	14.043	27.817	24.291	15.413	0,8%
İsveç	23.192	16.231	15.856	16.294	14.145	0,8%
Danimarka	28.369	22.261	23.248	24.380	13.929	0,8%
İsviçre	13.023	11.557	12.550	15.902	13.520	0,7%
Tayvan	18.849	14.961	15.632	16.599	13.311	0,7%
Sırbistan	522	373	2.059	5.531	10.602	0,6%
İlk 25 Ülke	1.912.041	1.796.773	2.136.794	1.971.250	1.774.981	95,9%
Genel Toplam	2.038.397	1.887.820	2.229.776	2.047.109	1.850.709	100,0%

Kaynak: T.C. Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi

DÜNYA TİCARETİ

İhracat

Pompa ve Kompresör Dünya İhracatı (GTİP No:8413, 8414, Değer: Milyon ABD \$)

Ülkeler	2011	2012	2013	2014	2015
ÇHC	14.705	16.091	17.964	19.780	18.889
Almanya	21.393	20.320	21.530	22.317	18.802
ABD	15.574	17.273	17.916	18.423	16.396
İtalya	8.913	8.836	9.057	9.704	8.599
Japonya	11.911	10.753	9.673	9.392	8.372
Fransa	5.595	5.231	5.316	5.624	4.638
Meksika	3.212	3.583	3.824	4.201	4.243
Güney Kore	3.123	3.490	3.720	3.950	3.948
İngiltere	4.066	4.008	4.159	4.138	3.773
Belçika	3.779	3.622	3.730	3.682	2.882
Çek Cum.	2.797	2.656	2.868	3.072	2.784
Hollanda	3.309	2.942	3.255	3.254	2.477
Tayland	2.033	2.006	2.189	2.501	2.301
İsviçre	2.434	2.148	2.408	2.315	2.015
Kanada	2.292	2.327	2.120	2.358	1.996
Singapur	1.800	1.785	2.032	2.076	1.851
Macaristan	2.014	1.852	1.927	2.233	1.783
Avusturya	1.498	1.421	1.479	1.510	1.538
Romanya	1.207	1.114	1.374	1.526	1.474
Hindistan	1.213	1.264	1.515	1.487	1.446
Polonya	1.130	1.307	1.649	1.458	1.347
İspanya	1.313	1.242	1.390	1.411	1.303
Tayvan	1.259	1.254	1.279	1.389	1.291
Brezilya	1.657	1.779	1.388	1.392	1.205
Danimarka	1.462	1.438	1.416	1.430	1.202
Norveç	718	700	865	995	1.159
İsveç	1.302	1.222	1.245	1.240	1.091
Hong Kong	1.263	1.227	1.184	1.084	1.021
Slovakya	741	835	888	953	985
Malezya	633	712	805	784	763
Türkiye	718	732	793	865	703
Genel Toplam	131.222	131.474	137.581	143.615	127.656

Kaynak: Trademap

ABD, AB ve EFTA ülkelerinde sektör ürünleri talebi yüksektir ve pazar kararlı bir biçimde gelişme göstermektedir. Dalgıç pompada 30.000 adet/yıl, santrifüj pompada 80.000-100.000 adet/yıl kapasiteler optimal miktarlardır. Böylece birim maliyetler düşmekte, bilgisayarlı üretim tezgâhları verimli çalışabilmektedir. Ayrıca, AB ülkelerinde işletme başına üretim miktarları yüksektir. Böylece CAD/CAM (Bilgisayar Destekli Tasarım/Bilgisayar Destekli İmalat) sistemleri ve otomatik malzeme yükleme stoklama donanımları ile modern teknoloji uygulanmaktadır. Kalıp ve ürün tasarımları ile malzeme tasarrufu yapılmakta, yeni malzemeler seçilmekte, ürün performansları artırılabilir.

AB ülkelerinde AR-GE çalışmaları süreklilik kazanmıştır. Cironun %2,5-5'i AR-GE'ye ayrılmaktadır.

AB ülkelerinde, elektrik, yakıt ve doğal gaz gibi girdilerin fiyatları ülkemizden daha ucuz olup, bu avantaj maliyetleri etkilemektedir.

İthalat

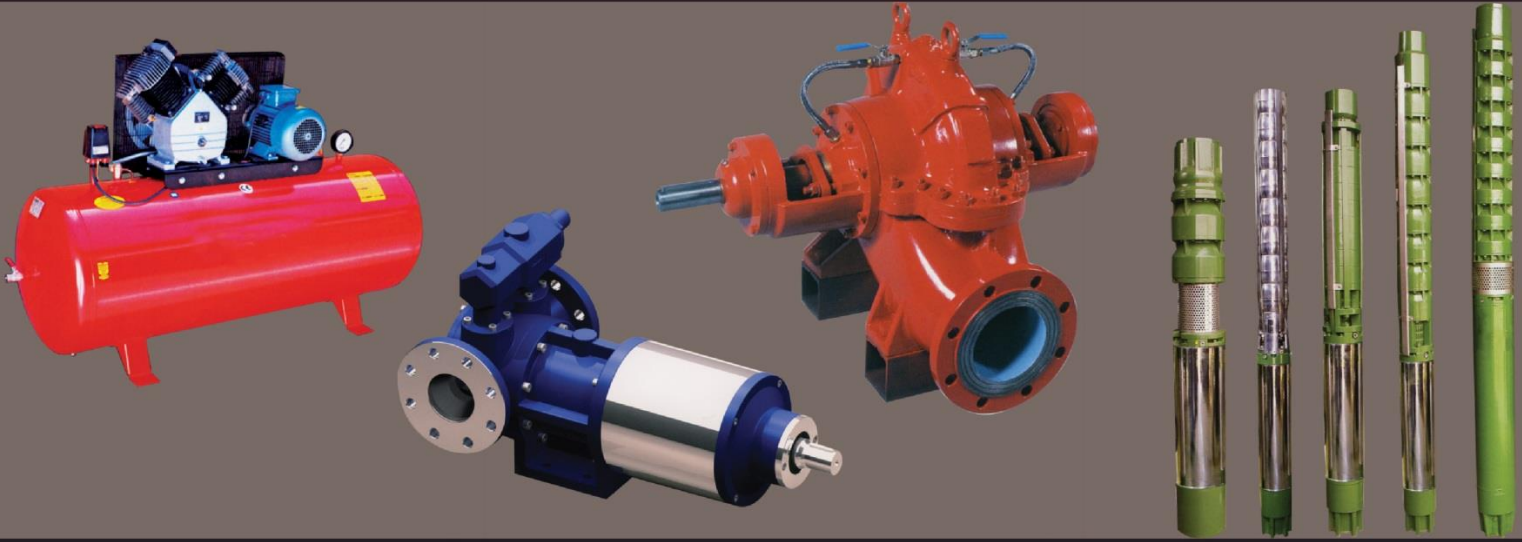
Pompa-Kompresör Dünya İthalatı (GTİP No: 8413, 8414, Değer :Milyon ABD \$)

Ülkeler	2007	2008	2009	2010	2015
ABD	17.643	19.158	19.524	21.557	21.072
CHC	10.833	9.475	10.382	10.559	8.966
Almanya	9.728	9.289	9.899	10.189	8.388
Meksika	4.721	5.419	5.255	5.816	5.407
Fransa	5.738	5.082	5.162	5.200	4.442
Kanada	4.568	4.982	4.725	5.140	4.408
İngiltere	4.492	3.951	4.263	4.657	4.179
Güney Kore	3.679	4.002	4.255	4.454	4.168
Japonya	3.760	3.770	3.632	3.819	3.572
İtalya	3.834	3.345	3.460	3.520	3.150
Suudi Arabistan	2.194	2.347	2.704	2.542	2.659
Rusya Fed.	3.758	4.149	4.653	3.890	2.510
Tayland	2.201	2.610	2.642	2.578	2.473
Hindistan	2.435	2.657	2.245	2.311	2.258
İspanya	2.307	1.931	2.103	2.280	2.151
Belçika	2.405	2.263	2.374	2.337	2.108
BAE	0	2.456	1.893	2.261	2.039
Macaristan	1.944	1.648	1.950	2.146	1.940
Hollanda	2.577	2.336	2.369	2.339	1.926
Polonya	2.146	1.909	2.048	2.196	1.911
Singapur	1.587	1.886	1.903	2.469	1.911
Türkiye	2.038	1.888	2.230	2.047	1.851
Genel Toplam	136.823	136.833	142.602	148.091	131.695

Kaynak: Trademap

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
EKONOMİ BAKANLIĞI

Adres: T.C. Ekonomi Bakanlığı
İnönü Bulvarı No:36 06510 Emek / ANKARA
Telefon: +90 312 204 75 00
www.ekonomi.gov.tr